

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦТЕ

СЪСТОЯНИЕ НА
ШИРОКОРАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ВИДОВЕ ПТИЦИ
В БЪЛГАРИЯ
2021

БДЗП

Снимка на корицата:

Сиво каменарче, © Димитър Градинаров

Дизайн: Емилия Янкова

Печат: J-Point

София, октомври 2021

ISBN 978-954-8310-46-8

Препоръчителен начин на цитиране:

Христов, Й., Полгеоргиев, Г.

2021. Състояние на широкоразпространените видове
птици в България 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Накратко	5
1. Методика	6
1.1. Основни акценти	6
1.2. SmartBirds Pro	8
1.3. Анализ на данните	9
2. Резултати	11
2.1. Участници и квадрати	11
2.2. Видове	14
2.3. 2021 г. в цифри	15
2.4. Категории в тенденциите	16
3. Как да се включат	25
Благодарности	26

Фазан, © Богдан Боев

НАКРАТКО

- През 2021 г. бележим рекорден брой квадрати за мониторинг за последните 7 години – **104 квадрата**.
- Оценено е състоянието на **79 вида птици**, което е с 5 вида повече от 2020 г.
- През 2021 г. са регистрирани **176 вида птици**, най-високият брой до момента (70% от гнездящите в България).
- През 2021 г. са направени **11 430 записа** в SmartBirds.org.
- През 2021 г. е отбелязан най-високият среден брой видове за квадрат – **28 вида**.
- Птиците от земеделските земи продължават да намаляват с най-бързи темпове от всички останали до **-25%** от 2005 г. досега.
- Сред **най-силно намаляващите видове** са горска бърбрия, дебелоклюна чучулига и обикновено конопарче.
- Видовете с **най-голямо увеличение** са гривяк, фазан и голямо белогушо коприварче.
- Насекомоядните птици **намаляват** с по-бързи темпове от зърноядните.
- За настоящата оценка доброволци са извървели над **3 000 км**, равняващо се на разстоянието от София до Рим и обратно.

1. МЕТОДИКА

1.1. ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

Мониторингът на широкоразпространените видове птици се провежда в **случайно избрани места** (т.нар. квадрати или пробни площадки) с площ от 1 км² от предварително направена селекция, видима в SmartBirds.org. Всеки любител на птиците може да провери свободните места за мониторинг от **менюто „Площадки“** в SmartBirds.org като избере най-близкото населено място в желаня район.

Извършват се **две посещения** на избраното място през гнездовия сезон на птиците. Препоръчваме първото (ранното) посещение да е в началото на май, а второто (късното), да е в началото на юни.

КАЛЕНДАР

Първо посещение: 15 април – 15 май

Второ посещение: 15 май – 15 юни

Напомняме:

Важно е да посетите избория от вас квадрат два пъти всяка година!

Изпратете данните веднага след приключване на мониторинга!

Южен славей, © Йордан Христов

- Наблюденията се записват в мобилното приложение SmartBirds Pro или на хартиен носител.
- Всички видени и чути птици се записват според разстоянието до тях в категории:
 - 1 (0–25 м);
 - 2 (25–100 м);
 - 3 (над 100 м);
 - F (в полет).
- Избира се вид, разстояние и брой.

Препоръка: Ползвайте бързите бутона според местообитанието, в което се намирате.

ВАЖНО НАПОМНЯНЕ

За какво да внимаваме по време на преброяване?

- **Да не се брои една птица два пъти!** Това е особено важно за пойни и грабливи видове птици, които се придвижват, без да бъдат видяни (вкл. кукувици, мишелови).
- **Да не се записват птици, които само преминават** през квадрата за броење и не гнездат в него (напр. пчелояди, лястовици, чайки, врани), вкл. и мигриращи такива (напр. пчелояди, ръждивогоушо ливадарче, ако не гнезди в избрания квадрат).
- Да не се записват млади индивиди. (Особено валидно за скорци!)
- **Да не се записват ята от птици**, освен ако не са от колониален вид, гнездящ в квадрата.
- Категорията „F-летящи“ се ползва само за прелитащите птици. Ако подплашите някоя птица, я запишете на мястото, където е била кацнала. **ВАЖНО:** Никога не ползвайте категорията F за летящи полски чучулизи, тъй като те демонстрират своята заета територия в полет.

1.2. SMARTBIRDS PRO

SmartBirds Pro е предпочитаният инструмент за записване на наблюденията при мониторинг заради няколко основни предимства.

- **Гарантиране на точност:**

- По време на мониторинг ясно виждате очертаванията на избрания район за броене и вашата настояща позиция върху сателитна карта.

- Възможност за отбелязване на точното местоположение на всяка птица. Това ни позволява пресмятане на плътности на популациите.

- **Спестяване на време:** Изпращане на записаните наблюдения само с един бутон.

За да ползвате SmartBirds е необходимо:

1. Да си направите регистрацията в страницата SmartBirds.org.
2. Да изтеглете мобилното приложение SmartBirds Pro и да влезете еднократно с потребителското си име и парола.
3. При стартиран мониторинг изберете „Пълен списък“, а при въвеждане на първия запис изберете „МОВП“. Това ще ви позволи да използвате специализираната форма за записване на наблюдения.
4. Записвайте местоположението на всички видени птици, бозайници, растения, земноводни и влечуги.

1.3. АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ

- Използват се данни само от квадрати, броени поне **3 години**.
- Подготовката на данните и оценяването на тенденциите в популациите на видовете се прави чрез програмата **TRIM** и специализирана база данни **BirdSTATS**.
- **Критерии за избор на тенденции:** от получените стойности избираме само тези за видове, **броени в поне 20 квадрата** за мониторинг и с максимална статистическа грешка на наклона от 0.5.
- Индексите за оценяване състоянието на съответен тип местообитание (птиците на земеделски земи, гори и генералисти) се изготвят чрез ползване на **геометрична прогресия**.

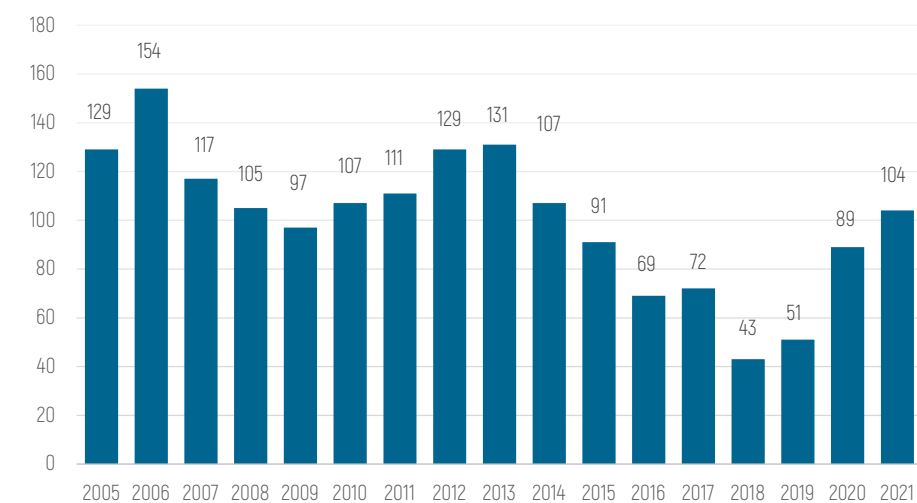

2. РЕЗУЛТАТИ

2.1. УЧАСТНИЦИ И КВАДРАТИ

През 2021 г. бележим **най-високия брой мониториранни квадрати за последните 7 години** – 104. Това се дължи основно на полученото финансиране през 2020 г. Новото финансиране позволи проучването на квадрати в слабо изследвани райони, в които са разпространени ключови местообитания за опазването на редица видове птици. Финансовата помощ е за три години, което ще позволи включването на минимум **30 допълнителни квадрата** в оценките за състоянието на птиците.

Брой площадки за мониторинг

Фигура 1. Брой площадки за мониторинг от началото на инициативата за МОВП

Ежегодно в инициативата се включват нови 5–10 души, като част от заявените квадрати се мониторира по една или две години. За 2021 г. бележим значителен ръст с 30 нови квадрата за мониторинг. За да бъдат включени в анализите, наблюденията от един квадрат трябва да са провеждани поне три години. Към момента в анализа са включени данните от **221 квадрата**, посещавани за повече от три години в периода 2005-2021 г. Броят на отпаднали квадрати, които са мониториранни една или две години, е 298. Общият брой квадрати, мониториранни през съответната година, е показан на Фигура 1. БДЗП работи активно за обучение

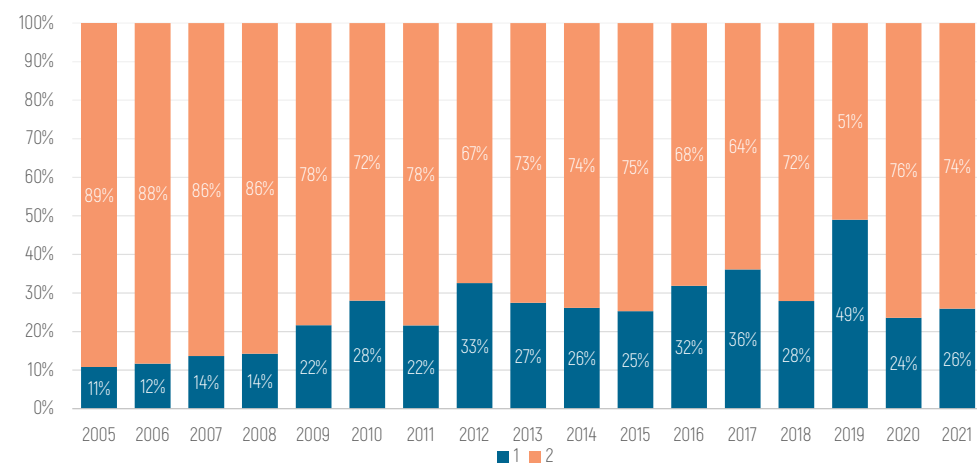
на доброволци в разпознаване на птици, което ще допринесе за увеличаване на броя на дългогодишно мониторираните квадрати.

Значителен е процентът на доброволците, които правят само по едно посещение на избраното от тях място. Този процент варира от 10 до 50, като най-висок е бил през 2019 г. Средно около 25% от квадратите са броени само по веднъж. Важно е да отбележим, че двукратното проучване на избраните квадрати ще повиши качеството на данните и ще увеличи броя на видовете, чиито популации оценяваме. Това от своя страна ще спомогне за планиране на адекватни мерки за опазването им.

Черешарки, © Йордан Христов

Брой посещения на квадрат

Фигура 2. Брой посещения на квадрат

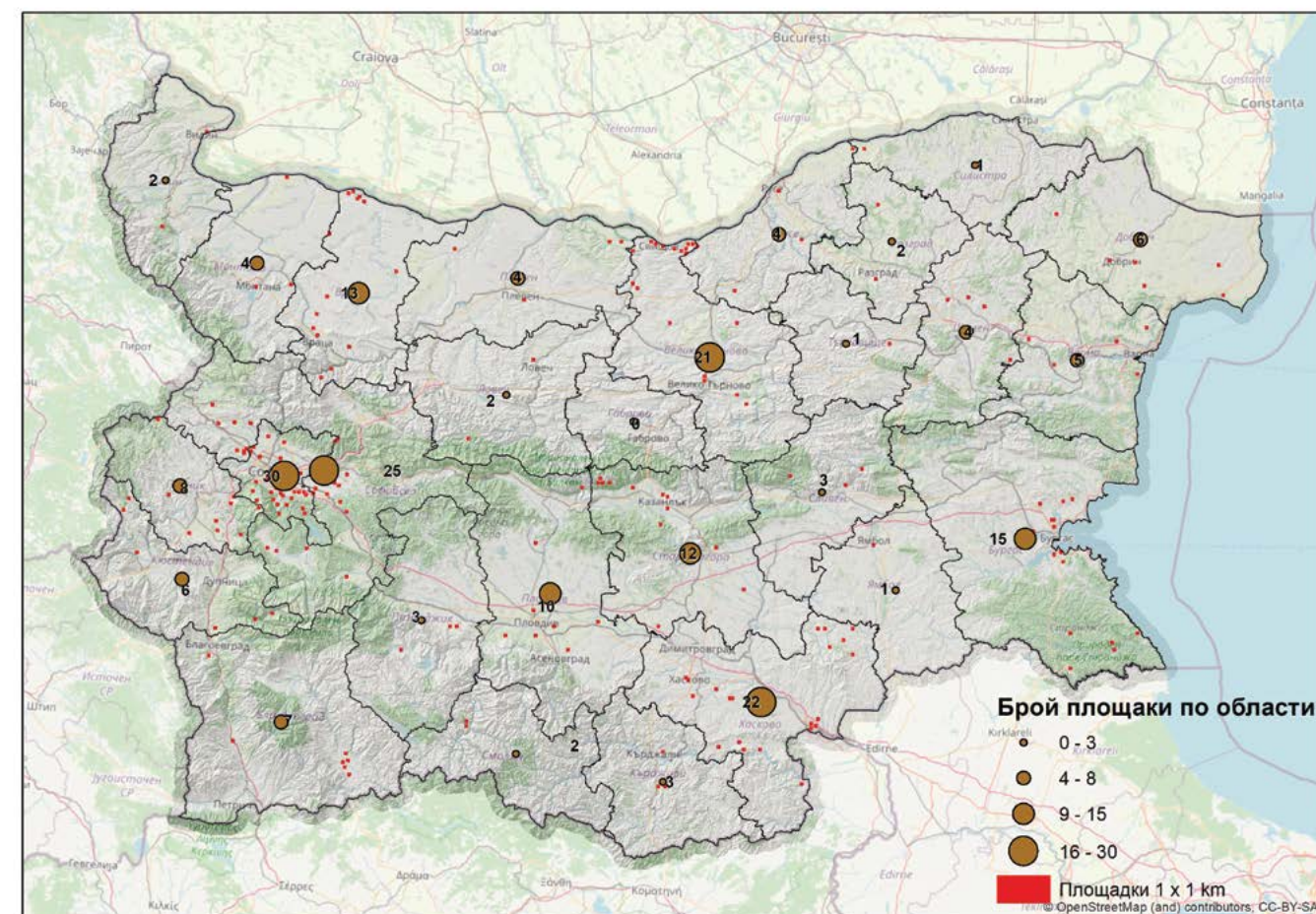
Брой квадрати по региони

Областите с най-много квадрати, участващи в анализа на данните, са тези, където БДЗП има изградени местни структури. В тези райони се работи дългогодишно за изграждане на съзнание и капацитет у местните хора чрез кампании и обучения за разпознаване на птици. Също така, това са населени места с университети, където броят на хората, желаещи да отделят внимание и време за наблюдение на птици е значително по-голям от малките населени места.

Областите с най-малък брой квадрати се намират в отдалечени райони, които рядко се посещават.

Тези райони включват както равнини, така и планини. В някои от тях се работи рядко поради ограничения човешки и финансов ресурс.

От ключово значение е да се повиши броят на проучваните квадрати в най-слабо проучените райони – областите Видин, Враца, Силистра, Ямбол, Сливен, Добрич, Плевен и Благоевград. Това са райони, в които се срещат **видове с висок природозащитен статус**, което налага адекватното наблюдение на тенденциите в разпространението и плътността на тези видове и състоянието на местообитанията, които те обитават.

Фигура 3. Разпределение по области на броя на квадратите, участващи в анализа (N=221)

2.2. ВИДОВЕ

Настоящата оценка включва анализ на тенденциите в **състоянието на 79 вида птици** за 17-годишен период – от 2005 г. до 2021 г., и е базирана на данни от **221 пробни площадки** (квadrати за мониторинг). Общо през всички години са регистрирани 242 вида птици, което съставлява 93% от всички видове, гнездящи в България. Промените са отчетени посредством индекси, които показват изменението в количествените характеристики в популациите на видовете за мониторираните площадки.

За да бъде включен един вид в оценката, е необходимо неговата тенденция да отговаря на съответните критерии: видът да е регистриран в поне 20 квадрата и статистическата грешка на тенденцията да е по-малка от 0.05.

В обхвата на проучванията са извървяни трансекти с обща дължина от над 3 000 км, което се равнява на разстоянието от София до Рим и обратно.

2.3. 2021 Г. В ЦИФРИ

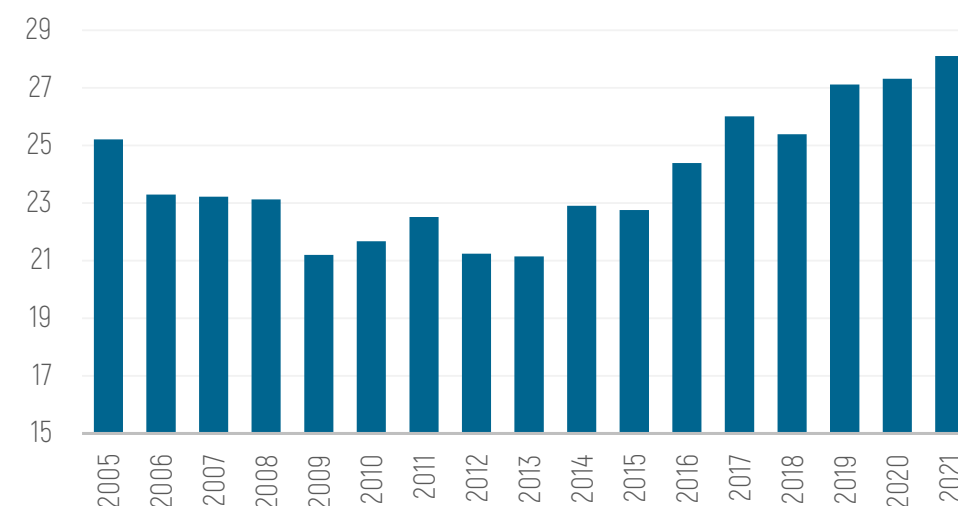
- Общ брой записи – **11 430**.
- Общ брой видове за 2021 г.: **176** – най-високият до момента.
- Средният брой видове за квадрат през 2021 г. е **28** – най-високият до момента.

НАЙ-ЧЕСТИТЕ ВИДОВЕ ПРЕЗ 2021 Г.	КВАДРАТИ С НАЙ-ГОЛЯМ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ВИДОВЕ ЗА 2021 Г.	КВАДРАТИ С ПО-МАЛКО ОТ 10 ВИДА
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сива овесарка – 85 квадрата (82%) ▪ Полска чучулига – 83 квадрата (80%) ▪ Южен славей – 79 квадрата (76%) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LG9124 – 53 вида; Източни Родопи – Волен Аркумарев ▪ MG0832 – 47 вида; Тракийска низина – Николай Колев ▪ NG0977 – 46 вида; Бургас – Иван Райков 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ FP8396 и KJ6344 – 6 вида (Дунавска равнина), Йордан Христов ▪ FN8244 – 8 вида, област София <p>Установени редки видове: царски орел, червена чинка и белошипа ветрушка.</p>

През 2021 г. в мониторираните квадрати са регистрирани средно 28 вида птици, което е най-високият отчетен среден брой и съответно над средните за квадрат 23.9 вида за целия период на инициативата от 2005 до 2021 г. След 2013 г. се наблюдава **тенденция за увеличаване на средния брой** на регистрираните видове на квадрат. Една от възможните причини за този нарастващ брой видове в квадрат е затоплянето на климата, което води до

навлизане на южни видове. Също така, напълно възможно е и сукцесията (обрастване) на места, което води до разнообразяване на местообитанията и съответно заемането им от видове, характерни за т.нар. екотонни (преходни) зони между два типа местообитания. С течение на времето обаче, тази сукцесия може да доведе до заемането на определен район от един тип местообитание и съответно до намаляване на броя видове.

Среден брой видове на квадрат

Фигура 4. Годишно разпределение на средния брой на регистрирани видове птици в проучваните квадрати. Средният брой видове в квадрат за целия период (2005–2021 г.) е 23,9 вида.

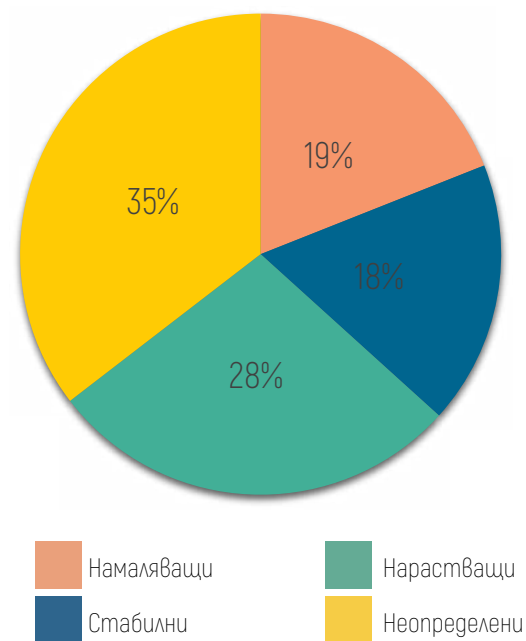
2.4. КАТЕГОРИИ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

За 2021 г. са оценени общо 79 вида, които отговарят на числовите критерии за качество на данните. Затова техните тенденции са включени в общия списък с оценени видове. Групирането на тенденциите на оценените видове е в следните категории: „**намаляващи**“, „**нарастващи**“, „**стабилни**“ и „**неопределени**“. „Неопределени“ са тенденциите в популациите на видове, които варират в широки граници и нямат ясно определена посока. Най-честата причина за това е липсата на достатъчно данни или особености в поведението на видовете, което не позволява лесното им регистриране по време на мониторинг.

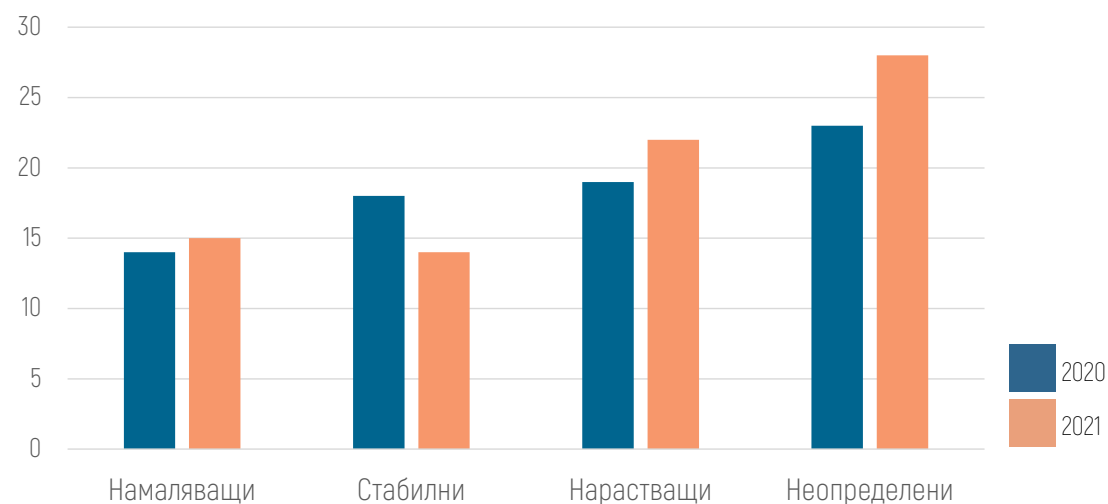
Значителният процент на видовете с неопределени тенденции показва, че е нужно **целенасочено усилие за увеличаване на данните** и повишаване на броя на квадратите. Това е особено важно за райони със слабо покритие, което допълнително би подобрило представителността на данните.

В сравнение с предходната оценка от 2020 г., се забелязва **видимо подобрение на резултатите** и повишаване на общия брой видове с оценена тенденция (от 74 на 79). Спрямо предходната оценка се забелязва, че видовете с намаляваща или нарастваща тенденция в популацията са повече през 2021 г., а тези със стабилно състояние са по-малко.

Категории на тенденциите
2005-2021 г. (79 вида)

Сравнение на категориите на тенденциите 2020 г. (74 вида) и 2021 г. (79 вида)

Фигура 5. Сравнение на категориите в тенденциите на видовете за 2020 и 2021 г.

2.4.1. Видови тенденции

Видовете са представени в четири различни категории на тенденциите: нарастваща, намаляваща, стабилна или неопределена. Освен индивидуалните, са посочени и тенденции за групи видове, в това число сврачки, чучулиги, чинкови и овесаркови птици.

Сред **видовете с нарастваща тенденция** са гривяк, фазан, голямо белогушо коптиварче, елов певец, поен грозд, син синигер и други.

Сред **най-силно намаляващите видове** са горската бърбица, дебелоклюната чучулига и обикновеното конопарче.

Със **стабилна популация** са сойка, кос и обикновена чинка. Домашното врабче остава със стабилна популация.

С **неопределена категория** на тенденцията са видове, като дългоопашат синигер, зелен кълвач и сирийски пъстър кълвач, при които отчитането на присъствието е спорадично и не е гарантирано при посещението на определено място.

ПРОМЕНИТЕ

Положително изменение спрямо 2020 г. наблюдаваме при яребицата и черния бързолет, при които видовете тенденции се изменят от „неопределени“ към „слабо нарастващи“. При гугутката и големия пъстър кълвач отбелязваме промяна на тенденцията от „стабилна“, към „слабо нарастваща“.

Негативни изменения в категорията на тенденцията спрямо 2020 г. виждаме при полската чучулига и червеногърбата сврачка, която от „стабилна“, се променя на „намаляваща“. Също така, ориенталското каменарче се променя от „слабо намаляващо“, към „силно намаляващо“.

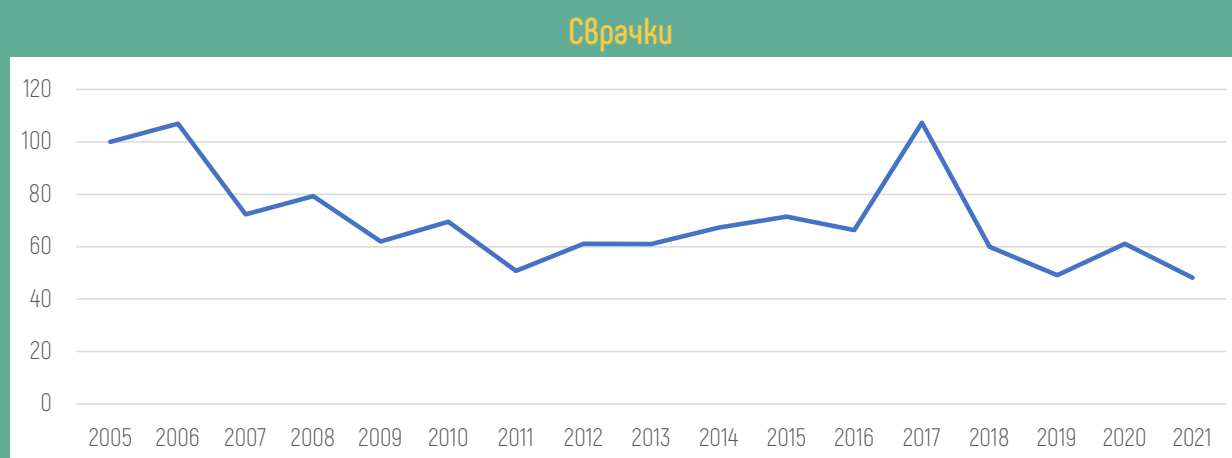
Виг	Изменение (%) спрямо 2005 г.	Брой квaдрaти	Категория на тенденцията
Яребица	653.64	68	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Гривяк	523.53	85	Силно нарастваща (p<0.01) **
Фазан	498.66	59	Силно нарастваща (p<0.01) **
Ястребогушо коприварче	430.91	49	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Голямо белогушо коприварче	430.21	134	Силно нарастваща (p<0.01) **
Елов певец	381.26	79	Силно нарастваща (p<0.01) **
Ливаден блатар	241.33	33	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Поен дрозд	241.07	105	Слабо нарастваща (p<0.01) **
Син синигер	238.14	68	Слабо нарастваща (p<0.01) **
Горска чучулига	173.55	51	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Малко белогушо коприварче	143.04	88	Слабо нарастваща (p<0.01) **
Черен бързолет	139.19	118	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Голям пъстър кълвач	119.71	129	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Червенокръста лястовица	115.55	74	Слабо нарастваща (p<0.01) **
Червеногръдка	106.86	78	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Блед присмехулник	77.67	39	Слабо нарастваща (p<0.01) **
Гугутка	65.65	112	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Голям синигер	47.71	164	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Горска зидарка	42.21	52	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Полско врабче	40.71	135	Слабо нарастваща (p<0.01) **
Голямо черноглаво коприварче	24.75	124	Слабо нарастваща (p<0.05) *
Южен славей	18.23	175	Слабо нарастваща (p<0.01) **
Зеленика	79.78	132	Стабилна
Градинска овесарка	17.31	95	Стабилна
Сойка	15.21	153	Стабилна
Кос	7.07	172	Стабилна
Гургулица	4.52	132	Стабилна
Папуняк	-2.72	125	Стабилна
Обикновена чинка	-6.08	137	Стабилна
Сврака	-7.66	174	Стабилна
Домашно врабче	-20.14	152	Стабилна
Авлига	-35.28	167	Стабилна
Обикновен скорец	-38.38	187	Стабилна
Градска лястовица	-47.06	137	Стабилна
Черноглава овесарка	-47.13	120	Стабилна
Качулата чучулига	-61.9	108	Стабилна
Горска бъбрица	-95.89	35	Силно намаляваща (p<0.05) *
Дебелоклюна чучулига	-84.42	33	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Обикновено конопарче	-72.75	36	Силно намаляваща (p<0.05) *

Пъдпъдък	-66.33	123	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Сива врана	-62.59	129	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Щиглец	-51.8	129	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Сива овесарка	-50.08	181	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Червеногърба сврачка	-45.6	183	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Полска чучулига	-42.8	174	Слабо намаляваща (p<0.05) *
Обикновена кукувица	-41.64	204	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Селска лястовица	-39.53	192	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Жълта стърчиопашка	-26.03	130	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Чавка	-22.68	66	Слабо намаляваща (p<0.05) *
Ръждивогушо ливадарче	-10.29	81	Слабо намаляваща (p<0.01) **
Скален гълъб	-0.94	99	Слабо намаляваща (p<0.05) *
Малък пъстър кълвач	195.23	43	Неопределена
Гарван	188.59	97	Неопределена
Тръстикова блатар	165.09	46	Неопределена
Дългопашат синигер	140.09	69	Неопределена
Жълта овесарка	103.11	74	Неопределена
Зеленоглава патица	95.65	66	Неопределена
Черношипа ветрушка (Керкенец)	74.4	133	Неопределена
Жалобен синигер	61.07	35	Неопределена
Зелен кълвач	49.65	92	Неопределена
Сива мухоловка	42.81	57	Неопределена
Имелов дрозд	40.14	43	Неопределена
Домашна червенопашка	39.88	43	Неопределена
Обикновена калугерица	15.74	41	Неопределена
Испанско врабче	14.27	54	Неопределена
Черен щъркел	6.63	39	Неопределена
Сирийски пъстър кълвач	2.56	76	Неопределена
Зеленогуша овесарка	2.11	26	Неопределена
Черешарка	1.58	81	Неопределена
Обикновен пчелояд	-5.61	145	Неопределена
Тръстиково шаварче	-18.65	52	Неопределена
Сокол орко	-26.2	51	Неопределена
Черночела сврачка	-51.98	90	Неопределена
Бяла стърчиопашка	-53.96	80	Неопределена
Червеноглава сврачка	-57.21	45	Неопределена
Мочурно шаварче	-60.61	43	Неопределена
Синявица	-60.75	56	Неопределена
Черногушо ливадарче	-74.27	54	Неопределена
Малък ястреб	-83.14	52	Неопределена

Таблица 1. Списък с видовете тенденции по категории

Сврачките са сред най-силно намаляващите видове. Индексът, включващ видовите тенденции на червоглавата, черночелата и червогърбата сврачка показва, че те намаляват с 52% от началото на отчитането.

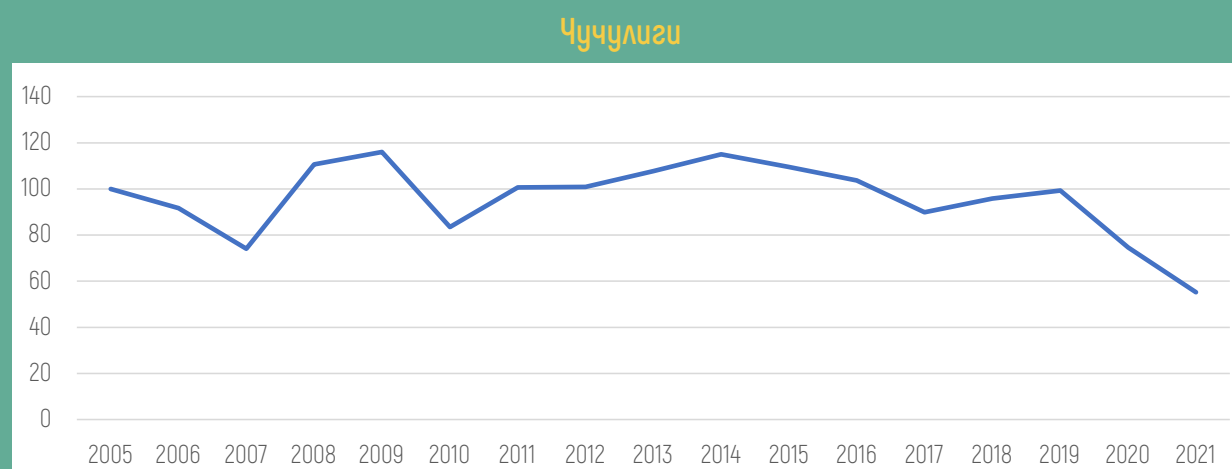
Фигура 6. Индекс за състоянието на сврачките

Червоноглава сврачка, © Йордан Христов

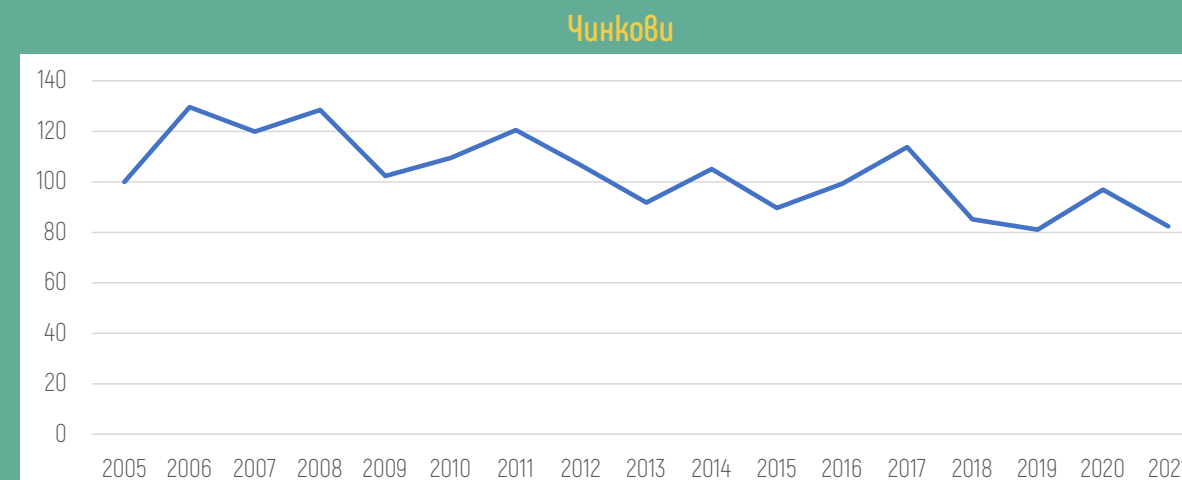
Индексът на чучулигите от своя страна **намалява с 45%** от 2005 г. Изменението в индекса показва състоянието на местообитанието и хранителната база на чучулигите.

В тази група се включват полска, качулата, горска и дебелоклюна чучулига.

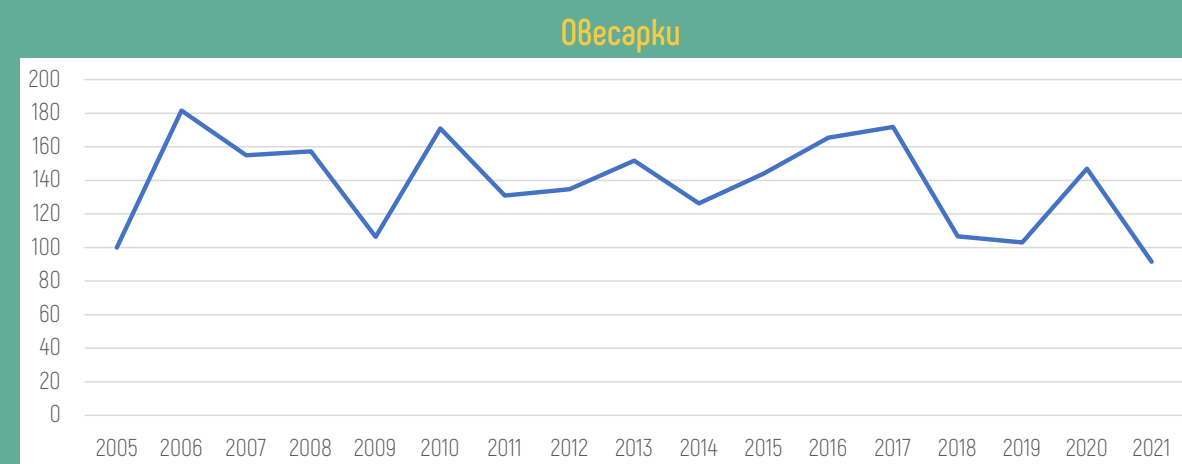

Фигура 7. Индекс за състоянието на чучулигите в България

Чинковите и овесарковите птици намаляват съответно с 26% и 8.5%.

Фигура 8. Индекс за състоянието на чинковите в България

Фигура 9. Индекс за състоянието на овесарките в България

Зеленика, © Светослав Спасов

В **индекса на чинковите птици** са включени тенденциите при щиглец, зеленика, обикновено конопарче, черешарка и обикновена чинка. В индекса на овесарките участват черноглава, зеленогуша, градинска, жълта и сива овесарка.

Макар тези видове да не са стриктно свързани само със земеделски земи, **групирането им е основано на общите хранителни източници**. В трофично отношение сврачките и чучулигите са свързани с насекоми, докато чинковите и овесарките са свързани със семена. Графиките показват, че насекомоядните видове намаляват с по-бързи темпове от зърноядните. Вероятната причина за това е намаляването на насекомите, свързано с ползването на пестициди, премахването на храсти и разораването на пасища и ливади.

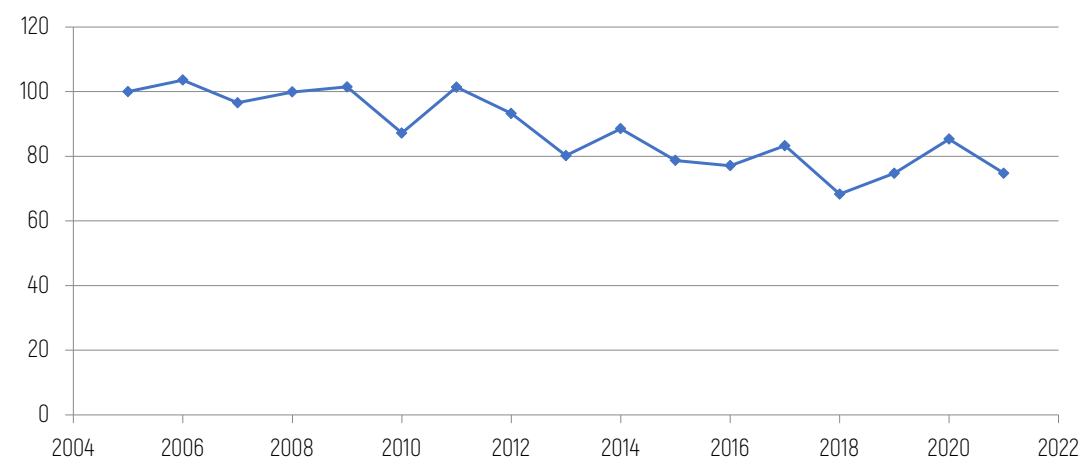
2.4.2. Птиците на земеделските земи

Птиците в земеделските земи **намаляват с 25%** спрямо първата година на отчитането през 2005 г. С това индексът се доближава до най-ниската си стойност от 2018 и 2019 г. Сред основните причини за този спад е **влошаване на състоянието** на много от оценяваните птици, обитаващи земеделски земи.

Индексът на птиците в земеделските земи се из-

числява въз основа на **данни за 19 вида птици**: сива врана, обикновено конопарче, яребица, черношипата ветрушка, пъдпъдък, обикновена гургулица, папуняк, качулата чучулига, полска чучулига, селска лястовица, жълта стърчиопашка, голямо белогушо коприварче, червеногърба сврачка, обикновен скорец, полско врабче, щиглец, градинска овесарка, черноглава овесарка, сива овесарка.

Индекс на птиците в земеделските земи 2005-2021 г. (19 вида)

Фигура 10. Индекс на птиците в земеделските земи

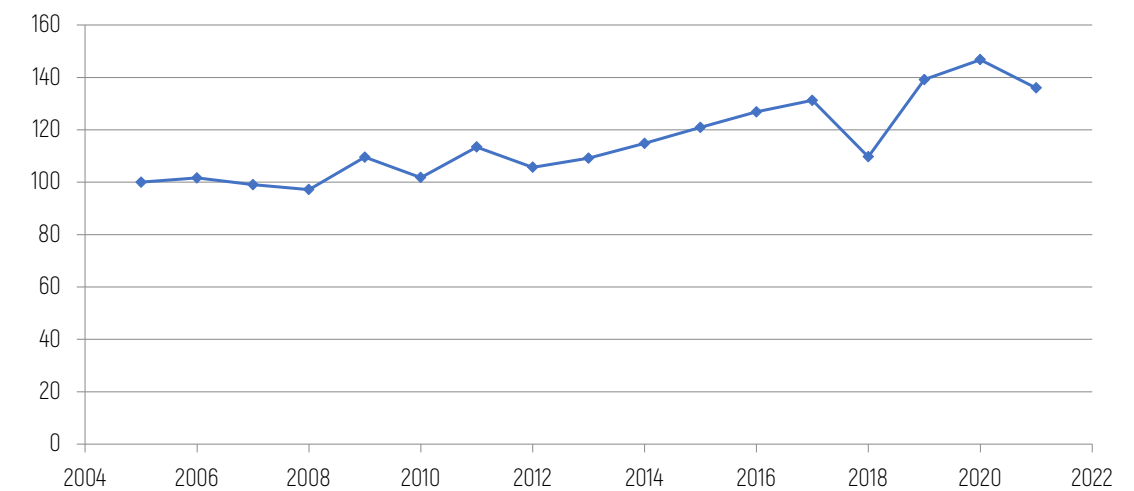
Червеногърба сврачка © Йордан Христов

2.4.3. Птиците на горите

Индексът, характеризиращ птиците на горите, от своя страна продължава да нараства, като бележи **ръст от 36%** спрямо 2005 г. Важно е да се отбележи, че видовете, съставляващи този индекс, са тясно специализирани към стари гори. В тази връзка, индексът за състоянието на птиците в горите следва да се ползва критично при отразяване на тяхното състояние.

Индексът на птиците в горите включва **12 вида**: гривях, голям пъстър кълвач, червеногърдка, обикновена чинка, сойка, голямо черноглаво коприварче, кос, горска зигарка, черешарка, елов певец, горска бърбрица, поен грозд.

Състояние на горските видове птици в България 2005-2021 г. (12 вида)

Фигура 11. Индекс на птиците, обитаващи гори

Голямо белогушо коприварче © Йордан Христов

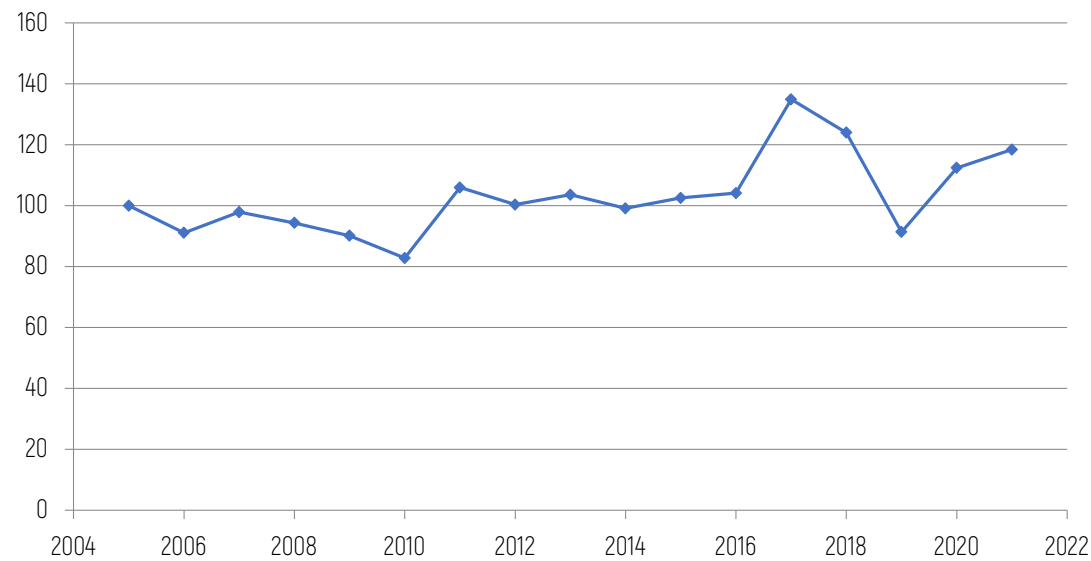
2.4.4. „Други“ видове птици: генералисти

В групата на генералистите се включват **19 вида птици**, които обитават повече от един тип местообитание.

Видовете, формиращи този индекс, са: черен бързолет, обикновен мишелов, обикновена кукувица,

зеленика, сива врана, сирийски пъстър кълвач, градска лястовица, южен славей, домашно врабче, обикновена сврака, голям синигер, гугутка, авлига, бяла стърчиопашка, чавка, ястребогушо коприварче, малко белогушо коприварче, червенокръста лястовица, фазан.

„Други“ видове птици 2005-2021 г. (19 вида)

Фигура 12. Индекс на „други“ видове птици, обитавачи повече от един тип местообитание.

3. КАК ДА СЕ ВКЛЮЧА?

- **Изберете район**, в който да наблюдавате птици. Желателно е той да бъде в близост до място за нощувка и с лесен достъп, с добре установени пътеки или пътища, така че да може да минавате през тях всяка година по два пъти. Избирането на район става като влезете на сайта Smartbirds.org и в менюто площадки натиснете символа за добавяне на квадрат „+“.
- **Изберете желаното населено място** и разгледайте свободните квадрати.
- **Изберете желания от вас квадрат** и натиснете „заяви“. След одобрение, ще виждате квадрата в профила си в страницата.
- **Обновете мобилното си приложение** като натиснете „Качване“ от началния екран, за да виждате границите на квадрата, докато сте сред природата.

Със своето участие вие:

- Заявявате дългосрочния си интерес към опазването на птиците.
- Ставате част от обединеното усилие на стотици хора.
- Допринасяте за повишаване на познанието за разпространението и състоянието на птиците.

Защо да се включите:

- Резултатите от инициативата са в основата на оценките за състоянието на заобикалящата ни среда извън защитените зони.
- Индексът на птиците, обитаващи земеделски земи е основен инструмент за оценка на успеха на програмата за развитие на селските райони.
- С вашето участие вие допринасяте за отчитането на промените в средата, дължащи се на различни фактори.
- Наблюденията се включват в изготвяне на Атлас на гнездящите видове птици в България и в множество европейски проучвания за състоянието на видовете и заобикалящата ни среда.

Домашна червеноопашка, © Светослав Спасов

Белочела сврачка, © Светослав Спасов

БЛАГОДАРНОСТИ

Изказваме сърдечни благодарности на всички участници в мониторинга за отделеното време и старание при посещение на техните квадрати. Надяваме се да успеете да се включите и следващата година, за да продължим да проследяваме състоянието на видовете.

Осъществяването на проекта нямаше да бъде възможно без подкрепата на Изпълнителната агенция по околна среда и финансовата помощ от Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда и Министерството на околната среда и водите.

МИНИСТЕРСТВО
НА ОКОЛНАТА СРЕДА
И ВОДИТЕ

bspb.org/monitoring

БЪДИ SMART СЪС
SMARTBIRDS PRO

Снявша, © Богдан Боев

SmartBirds.org